

Centrum-rechtse meerderheid in Europees parlement kan schade voor boeren, vissers en economie voorkomen

Posted on 29 mei 2024 by Johannes Vervloed

Als de polls het bij het *rechte* eind hebben, krijgt het Europese Parlement voor de eerste keer in haar bestaan een centrum-*rechtse* meerderheid. Een meerderheid die niet zoals tot voor kort gebruikelijk was continu aanstuurt op 'meer EU', op de vervolmaking van de 'Ever Closing Union' droom van de *founding fathers*, Schuman en Monet, oftewel een Verenigde Staten van Europa.

Onder aanvoering van de Italiaanse premier Giorgia Meloni dreigen de socialisten en groenen, de erfgenamen van de *founding fathers*, tot een oppositierol in het Europees Parlement te worden veroordeeld. Hun tijd lijkt voorbij.

Einde aan versplintering op rechts

Indien er een centrum-rechtse meerheid komt, bestaande uit de Europese Volkspartij (christen-democraten), de Europese Conservatieven en Hervormers (conservatieven) en Identiteit & Democratie (nationalisten) zal een pas op de plaats worden gemaakt of zelfs worden aangestuurd op een *vermindering* van de regeldruk. Een centrum-rechtse meerderheid komt dan in de plaats van de huidige meerderheid van christen-democraten, socialisten, liberalen en groenen.

Het probleem op centrum-rechts is altijd versplintering geweest. Deze keer lijkt daar een einde aan te komen. De fractieleider van de Europese Volkspartij, Manfred Weber, sluit samenwerking met de ECR niet uit. Met Identiteit & Democratie tot voor kort wel, maar nu Marine Le Pen de Duitse rechts-nationalistische AfD uit de fractie heeft gegooid, zou hij de positie van zijn fractie kunnen herzien.

Een tweede ontwikkeling is de uitnodiging van Marine Le Pen aan Giorgia Meloni om samen een rechts blok te vormen in het Europees Parlement. Meloni heeft daar niet negatief op gereageerd en gezegd dat zij open staat om met iedereen samen te werken.

De socialisten proberen het tij te keren en hebben een motie in hun fractie aangenomen om onder geen beding met de ECR en de I & D samen te werken. De groenen hebben iets dergelijks gedaan. Het is een poging om de christen-democraten te dwingen samenwerking met de ECR en I & D ook uit te sluiten, maar dat is gezien de nieuwe krachtsverhoudingen gedoemd te mislukken.

Uitbreiding met Oekraïne en Moldavië?

Of er een werkbare centrum-rechtse meerderheid komt dient te worden afgewacht. Duidelijk is in ieder geval dat er een andere wind is gaan waaien in de Europese Unie. We zagen dat al bij recente verkiezingen in diverse lidstaten en zien dat thans bij de verkiezingen (6-9 juni) voor het Europees Parlement.

Wat staat er op het spel? Wel, allereerst wordt er op 25 juni – dus na de verkiezingen voor het EP – een Europese Top gehouden. Op de agenda staat de uitbreiding van de EU met Oekraïne en Moldavië. Een beslissing om onderhandelingen te starten zou wel eens een onomkeerbaar proces in gang

kunnen zetten. Het zal nog geruime tijd duren voordat hun toetreding een feit is – het voldoen aan de Kopenhagen-criteria pleegt vele jaren in beslag te nemen – maar het terugdraaien van een dergelijke beslissing zal niet makkelijk zijn.

EU-industriepolitiek

Een nieuwe Commissie zal er op 25 juni nog niet zijn, maar wel – als Van Zwol opschiet – een nieuwe Nederlandse minister-president. Nederland heeft (gelukkig) nog steeds een veto en kan derhalve een beslissing voorkomen of in ieder geval uitstellen.

Maar er staan meer belangrijke beslissingen op de agenda van de EU. Die komen voort uit de rapporten van de twee oud-premiers van Italië, Letta en Draghi. Letta wil de interne markt vervolmaken met een EU-kapitaalmarkt en Draghi wil een EU-industriepolitiek, te financieren met eurobonds. Het eerste zal niet op veel tegenstand van de nieuwe centrum-rechtse meerderheid stuiten, maar voor het voorstel van Draghi is men in centrum-rechtse hoek minder enthousiast.

Eurobonds zijn voor Nederland, ook met de huidige demissionaire regering, een no-go. Industriepolitiek op EU-niveau zou echter wel eens een beter onthaal kunnen krijgen. Voor zogenaamde Europese kampioenen lopen de grote lidstaten meestal wel warm. Die zullen namelijk in hun lidstaten ontstaan en niet in de kleine(re) lidstaten. Ook hier komt een Nederlands veto goed van pas.

Tevens staat de verdere implementatie van de Green Deal en de aangenomen (hoewel enigszins afgezwakte) natuurherstelwet van Timmermans op het programma. Een centrum-rechtse meerderheid kan voorkomen dat de thans beoogde maatregelen de boeren, vissers en in het algemeen de economie grote schade toebrengt.

Verminder belasting- en regeldruk

We zien de nefaste effecten van de lopende vervanging van de traditionele energiecentrales door wind- en zonneparken al. Het netwerk kan de wiebelstroom niet aan en aansluitingen kunnen niet meer worden gerealiseerd. Met nog meer stringent klimaatbeleid (belasting op van alles en nog wat en kostbare en moeilijk uitvoerbare nieuwe regels) zal de economie verder in problemen komen. De boeren

en vissers zijn al gestraft en de industrie staat eveneens op omvallen of dreigt naar het buitenland te verdwijnen.

Een pas op de plaats en liever nog een vermindering van belasting- en regeldruk vanwege het klimaat- en natuurherstelbeleid is geen overbodige luxe en kan ook gerealiseerd worden door de nieuwe centrum-rechtse meerderheid in het Europees Parlement.

Migratie en Von der Leyen

Een belangrijk (verkiezings)thema is migratie. Weliswaar werd onlangs een EU-migratiepact gesloten, maar dat gaat pas in over 2 jaar. Bovendien is het zoals veel experts zeggen boterzacht. Het zal geen eind maken aan de ongebreidelde instroom in de EU van illegale migranten, van wie velen geen vluchteling volgens het VN-vluchtelingenverdrag zijn. Een centrum-rechtse meerderheid kan het pact herzien (aanscherpen) of de lidstaten de ruimte geven zelf beperkende maatregelen te nemen.

Een andere samenstelling van het EP zal ook van invloed zijn op de samenstelling van de nieuwe Europese Commissie. Dat Von der Leyen wordt herbenoemd is allesbehalve een uitgemaakte zaak. Frankrijk heeft sowieso bedenkingen, maar even belangrijk is dat VDL voor een meerderheidsstem in het EP Giorgia Meloni of althans haar ECR-stemmen nodig heeft. Het is de reden dat VDL de afgelopen tijd meermalen in Rome werd gezien.

Meloni houdt zoals gezegd alle kaarten tegen de borst. Zij wil afwachten hoe de verkiezingen uitpakken en vervolgens de handen vrij hebben om met Weber, Le Pen of zelfs Orbán (of diens partij Fidesz) samenwerkingsafspraken te maken.

Meloni lijkt kortom de 'kingmaker' in het nieuwe Europese Parlement te worden en zal waarschijnlijk ook een belangrijke stem hebben in wie de nieuwe voorzitter(ster) van het EP wordt. Naast die van Macron en Schulz uiteraard, hoewel hun beider positie verzwakt is door de slechte peilingen in eigen land. De lidstaten dragen hun eigen Commissaris voor. Voorlopig houdt iedere lidstaat een eigen Commissaris.

Nationale veto verdwijnt

Dat brengt ons op het laatste belangrijke onderwerp van de EU-agenda: verdieping. Indien de uitbreiding ondanks verzet van bijvoorbeeld Nederland toch doorgaat en 10 nieuwe lidstaten (naast Oekraïne en Moldavië ook Georgië en de rest van de Balkan) toetreden, dan zal de besluitvormingsprocedure waarschijnlijk veranderen. Besluiten zullen dan op basis van QMV (Qualified Majority Voting – meerderheidsbesluitvorming) worden genomen. Het nationale veto zal dan grotendeels verdwijnen. Voor grote lidstaten geen probleem, want die kunnen makkelijk een blokkerende meerderheid vormen. Voor kleine lidstaten een ramp, want die zullen continu overruled worden.

Kortom. Veel staat op het spel bij de komende verkiezingen voor het Europees Parlement. Wordt het 'meer' of 'minder' EU? Aan u de keus in het stemlokaal op 6 juni. De Nederlandse politieke partijen behoren tot de volgende Europese fracties:

SGP en JA21 bij de Europese Conservatieven en Hervormers (ECR)

SP en Partij voor de Dieren bij Europees Links

CDA, BBB, NSC en ChristenUnie bij de Europese Volkspartij (EVP)

GroenLinks en Volt bij De Groenen/Vrije Europese Alliantie

PvdA bij de Partij van Europese Socialisten

PVV bij Identiteit & Democratie

D66 en VVD bij Renew Europe (liberalen)

Forum voor Democratie is niet aangesloten bij een Europese fractie. Denk doet niet mee aan de verkiezingen voor het Europees Parlement.

Johannes Vervloed *was gedurende bijna vier decennia verbonden aan het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken, met als standplaatsen onder meer Jakarta, Sint-Petersburg en Parijs.*

Wynia's Week *verschijnt twee keer per week, 104 keer per jaar. De donateurs maken dat mogelijk.* ***Doet u mee?*** *Hartelijk dank!*